

ባሕር *ዳ*ር የካቲት 30 ቀን 2011 ዓ.ም Bahir Dar, March 10, 2019

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

## ዝክሬ ሕግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ *መንግ*ስት ምክር ቤት ጠባቀነት የወጣ Issued under the auspices of the Council of the Amhara National Regional State

#### ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 263/2011 ዓ.ም በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ

#### **Content**

Proclamation No. 263/2018

In the Amhara National Regional State
The Office of Attorney General
Establishment and Determination of its
Powers and Duties Proclamation

አዋጅ ቁፕር 263/2011 ዓ.ም በአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ መንግሥት የጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ

በክልሉ ውስጥ እስካሁን በተለያዩ ተቋማት አማካኝነት በተበታተነ መንገድ ሲከናወኑ የቆዩትን የዓቃቤ-ሕግነት ተግባራት በማስባሰብና ወደ አንድ አካል በማምጣት ወጥነት ያለው፣ለህብረተሰቡ ቀልጣፋና ውጤታማ አገልግሎት የሚሰጥ፣እንዲሁም የሕዝብንና የመንግስትን ጥቅም በተሟላ ሁኔታ የማስጠበቅ አቅም ያለው፣ ራሱን የቻለና የተጠናከረ ሕግ አስከባሪ የዐቃቤ-ሕግ ተቋም Proclamation No. 263/2018

A Proclamation Issued to Provide for the Establishment and Determination of Powers and Duties of the Office of the Attorney General in the Amhara National Regional State

WHEREAS, it has been found necessary to bring the scattered prosecutorial activities together by establishing one strong law enforcement public prosecution institution which can comprehensively protect public and government interest and deliver uniform, effective and efficient service for society;

ሕጎች በሚገባ መደራጀታቸውንና የክልሉ መንግስት ስራዎች በሕግ መሠረት መመራታቸውን የሚከታተልና የሕግ የበላይነትን የሚያስከብር ተቋም ሕንደገና ማዋቀር ሕንደሚገባ በመታመት፤

በክልሉ ውስጥ የሕዝብ አመኔታን ያተረል፣ በተሟላ ነጻነትና ሙያዊ ቁመና የሚያገለግል፣ ለሕዝብ ልቃድ የሚገዛና በግልጽነት የሚሰራ የዓቃቤ-ሕግ ተቋም ማደራጀት በማስፈለጉ፤

የአማራ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3 (1) ድን*ጋጌ* ስር በተሠጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል።

## ክፍል አንድ መቅሳሳ ድ*ንጋጊዎች*

#### 1. አምር Con

ይህ አዋጅ "የአማራ ብሔራዊ ክልሳዊ መንግስት ጠቅሳይ ዓቃቤ ሕግ መስሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 263/2011 ዓ.ም" ተብሎ ሲጠቀስ ይችሳል።

#### 2. 7C308

1. የቃሉ አንባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡- WHEREAS, it has been found necessary to re-organize an institution which enforces rule of law and ensures that laws are duly organized and the regional government works are conducted in accordance with the law;

WHEREAS, it has been found necessary to organize public prosecution institution governed by professional, institutional and public accountability that works with transparency, participation and serves with full institutional and professional independence and win public trust;

NOW, THEREFORE, the Council of the Amhara Region in accordance with the powers Vested in it under Article 49 sub Article 3(1) of the Revised Constitution of the National Regional State, it is hereby proclaimed as follows.

## Part One General Provisions

#### 1. Short Title

This proclamation may be cited as "The Amhara National Regional State Office of Attorney General Establishment Proclamation No. 263/2019".

#### 2. <u>Definition</u>

1. Unless the context requires otherwise, in this proclamation:

- ሀ) "ዓቃቤ-ሕፃ" ማለት በጠቅላይ ዓቃቤ-ሕጉ አቅራቢነት በክልሱ ዓቃብያነ-ሕፃ አስተዳደር ጉባኤ የሚሾምና በዓቃብያነ-ሕፃ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የሚተዳደር የሕፃ ባለሙያ ሲሆን በየሕርክኮ ዋና አስተዳዳሪዎች አማካኝነት የተሾሙ የዞን፣ የብሔረሰብ አስተዳደሮች ዐቃቤ-ሕፃ መምሪያ፣ የወረዳና የከተማ አስተዳደር ዐቃቤ-ሕፃ ጽህፌት ቤት ኃላፊዎችን ይጨምራል፤
- ለ) "**ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ**" ማለት በክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር የሚሾምና ሹመቱ በክልሉ ምክር ቤት የሚጸድቅ የክልሉ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የበሳይ ሀሳፊ ነው፤
- ሐ) **"ምክትል ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ"** ማለት በጠቅላይ ዓቃቤ-ሕጉ አቅራቢነት በርዕሰ-መስተዳድሩ የሚሾም የመስሪያ ቤቱ ምክትል ሀላፊ ነው፤
- መ) "የክልል መንግሥት መስሪያ ቤት" ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በክፊል በክልሉ መንግሥት በጀት የሚተዳደር አካል ሲሆን የክልሉን መንግሥት የልጣት ድርጅቶች ይጨምራል፤
- ש) **"ሕገ-መንግሥት**" ማስት ሕንደተገቢነቱ የተሻሻሰው የአማራ ብሄራዊ ክልል ሕገ-መንግሥት ወይም የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ ሕገ-መንግሥት ነው፤

- A) "Public Prosecutor" means a lawyer appointed by the council of the regional public prosecutors administration through the submission of the Attorney General and administered by the public prosecutors' regulation as well as it shall also include the heads of zone, nationality administration public prosecutor's department, district and urban administration prosecutor's office appointed by the concerned chief administrators:
- B) "Attorney General" means the head of the regional office of Attorney General appointed by head of the regional government and approved by the regional council;
- C) "Deputy Attorney General" means the deputy head of the office appointed by the head of the regional government through the submission of the Attorney General;
- D) "Regional Government Institution" means an organ fully or partially financed by the government budget and includes the public development enterprises;
- E) "Constitution" means as deemed as necessary the Constitution of the Revised Amhara National Region or the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopian;

- ረ) "ሕፃ" ማለት በፌደራሉ መንግሥት አካል ወጥቶ በክልሉ ውስጥ ተፈጻሚ የሚደረግ የሕግ ማዕቀፍን፣ በክልሉ ሕግ አውጪና ህግ አስፈጻሚ አካል የወጣ አዋጅን፣ ደንብንና ሥልጣን በተሰጠው የክልሉ መንግሥት መስሪያ ቤት የወጣ መመሪያን ያጠቃልላል፤
- ሰ) **"ፖሊስ" ማ**ለት የክልሉ ወይም የፌደራል *ጋ* ሊስ ነው፤
- ሽ) **"ሰው" ማለ**ት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
- 2. ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለፀው አነ*ጋገር* የሴትንም ፆታ ይጨምራል።

### ክፍል ሁለት ስለ ጠቅላይ ዐቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት መቋቋም፣ ተጠሪነት፣ አላማና ሥልጣን

#### 3. ስስ መቋቋም

- 1. የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ከዚህ በኋላ (የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት) እየተባለ የሚጠራው ራሱን የቻለና የሕግ ሰውነት ያለው የክልሱ መንግሥት መስሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
- 2. የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ተጠሪነት ለርዕሰ-መስተዳድሩና ለክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት ይሆናል።

- F) "Law" means legal framework enacted by the federal government organs and applicable in the region; proclamations and regulations issued by the regional legislative and executive organs, and includes directives issued by authorized regional state institutions;
- G) "Police" means either the regional or the federal police;
- H. "**Person**" means a physical or juridical person.
  - 2. Any expression in the masculine gender includes the feminine.

# Part Two Establishment, Accountability, Objective and Power of The Office of Attorney General

#### 3. Establishment

- 1. The Amhara National Regional State Office of Attorney General (hereinafter called "the Regional Office of Attorney General") is hereby established as an autonomous regional government institution having its own legal personality.
- 2. The regional office of Attorney General shall be accountable to the head of the regional government and to the council of the regional government.

#### 4. ዋና መስሪያ ቤት

- 1. የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ ሕግ መስሪያ ቤት ዋና መስሪያ ቤት በባህርዳር ከተማ ይሆናል::
- 2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድን*ጋጌ* እንደተጠበቀ ሆኖ መስሪያ ቤቱ በክልሉ ወስጥ በሚንኙ ዞኖች/ብሄረሰብ አስተዳደሮች/ መምሪያዎች፣ የከተማ ወይም የወረዳ ወይም የንዑስ ወረዳ አስተዳደር ጽህፌት ቤቶች፣ እንዲሁም በክልሉም ሆነ በሀገሪቱ ውስጥ በተለያዩ ስፍራዎች እንደ አግባብነቱ ቋሚ ምድቦች ይኖሩታል።

#### 5. ዓላማዎች

የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከተሉት ዓሳማዎች ይኖሩታል፡-

- 1. በክልሱ ውስጥ ሕገ-መንግሥቱን፣ ሕገ-መንግሥታዊ ስርዓቱንና የሕግ የበሳይነት መከበሩን ማረ*ጋ*ገጥ፤
- 2. የዜጎችንና የህዝቦችን መሰረታዊ ሰብዓዊና ኤሞክራሲያዊ መብቶችና ነፃነቶች ማክበርና ማስከበር፤
- 3. ተበታትነው ሲከናወኑ የቆዩትን ሕግ የጣስከበር ተግባራት ወደ አንድ የተደራጀ ተቋጣዊ ጣዕቀፍና አሰራር ጣጠቃስል።

#### 4. Head office

- 1. The head office of the regional office of Attorney General shall be in Bahir Dar.
- 2. Without prejudice to the provision of Sub-Article (1) of this Article, the office shall have subordinate departments in zones/nationality-administrations/, offices of urban or district or sub-district administrations in the region; as well as permanent branch institutions in the region and the country as deemed as necessary.

#### 5. Objectives

The regional office of Attorney General, in accordance with this proclamation, shall have the following objectives;

- Ensuring the observance of the constitution, constitutional order and rule of law in the region;
- 2. Respecting and enforcing basic human and democratic rights and freedoms of citizens and peoples;
- 3. Incorporate the law enforcement activities, which were carried out dispersedly, into one organized institutional framework and procedure.

### 6. የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር

የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከተሱት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. በፌደራል መንግሥቱ ተዘጋጅቶ የፀደቀውን የወንጀል ፍትህ ፖሊሲ በክልሱ ውስጥ ተግባራዊ ሕንዲሆን ይሰራል፣ ያስተባብራል፣ ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤
- 2. በክልሱ ውስጥ የወንጀል ፍትሕ መረጃዎችን ለመሰብሰብ፣ ለማደራጀት፣ ለመተንተንና ለማስራጨት የሚያስችል ሥርዓት ይዘረ*ጋ*ል፣ ያስፈፅማል፤
- 3. በሕግ ጉዳዮች ረገድ የክልሱ መንግሥት ዋና አማካሪ ሆኖ ይሰራል፤
- 4. የዓቃቤ-ሕግ የውሳኔ አሰጣጥና የፍቅደ-ሥልጣን አጠቃቀም ወጥነትን ለማረ*ጋገ*ጥ በፌደራሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የፀደቀው መመሪያ በክልሱ ውስጥ ተግባራዊ መደረጉን ያረ*ጋ*ግጣል፤
- 5. ዓቃብያነ-ሕግ የሚያሳልፏቸው ውሳኔዎች በሕግ መሰረት መሰጠታቸውን የሚያረጋግጥ የክትትልና የቁጥጥር ማከናወኛ ክፍል ያደራጃል፣ ጉድለቶችን በጥናት ላይ ተመስርቶ ይለያል፤ በግኝቱ መሠረትም የእርምት እርምጃዎችን ይወስዳል ወይም በሌሎች አካላት እንዲወሰዱ ያደርጋል፤

# 6. The Powers and Duties of the Regional Office of Attorney General

The regional office of attorney general, in accordance with this proclamation, shall have the following powers and duties:

- Works, coordinates, follows up and ensures
  for the applicability of the criminal justice
  policy prepared and approved by the
  federal government, in the region;
- 2. Devises a system that enables to collect, organize, analyze and disseminate criminal justice information in the region; and cause the implementation;
- 3. Works as being the principal advisory of the regional state regarding laws;
- 4. Ensures the applicability of the directive approved by the federal office of attorney general in the region so as to make sure the uniformity of public prosecutor's decision-making and utilization of discretionary power;
- 5. Organizes a pursuing and supervising implementation department which ensures the decisions passed by the public prosecutors are in accordance with the law; identifies defects based on studies; takes corrective measures or causes to be taken by other bodies on the basis of the findings to rectify the problems;

- 6. አግባብ ካላቸው አካላት *ጋር በመተባበር በትር*ፍ ላይ ያልተመሠረተ ዓላማ ይዘው የተቋቋሙና በክልሱ ውስጥ የሚንቀሣቀሱ ማህበራትን፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችንና የሀይማኖት ተቋማትን ሕ*ጋ*ዊነት በማረ*ጋገ*ጥ ይመዘግባል፣ ጉዳዩ ከሚመለከታቸዉ *ጋር* በመተባበር ይቆጣጠራል፣ ይሰርዛል፤
- 7. ከዚህ በሳይ ከንዑስ አንቀጽ (1) እስከ ንዑስ አንቀጽ (6) ድረስ የሰፈሩት ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው የወንጀል ጉዳዮችን በተ*መ*ስከተ፡-
  - የንቢዎች ባለስልጣን ሀ) በሴሳ ሕፃ ለክልሱ የተሰጠው *የአቃ*ቤ-ሕግነት ስልጣን **እንደተጠበቀ ሆኖ በክልሱም ሆነ በፌደራሱ** ፍርድ ቤቶች ስልጣን ስር የሚወድቅና በፖሊስ የተጀመረ የወንጀል ምርመራ ቢኖር አስቀድሞ *እንዲያ*ውቀው መደረግ ያስበት ሲሆን የምርመራ አካሄዱን ህጋዊነት ይከታተሳል፣ ይመራል፣ በተጀመረ የወንጀል ምርመራ ላይ ሪፖርት እንዲቀርብና ምርመራው በአማባቡ ተከናውኖ *እንዲጠናቀቅ ያደርጋ*ል፤
  - ስ) በሕዝብ *ጥቅም መነሻነት ወይም* በወንጀል የማያስጠይቅ ሁኔታ መኖሩ በግልፅ ሲታወቅ የወንጀል ምርመራ እንዲቋረጥ ወይም የተቋረጠ የወንጀል ምርመራ *እንዲቀ*ጥል ሊያደርግ ይችላል፣ መሰረት ምርመራው በሕግ መከናወትን ያፈጋግጣል፣ ከነዚሁ ተግባራት ጋር ወይም ወንጀል በተያያዘም ስፖሊስ ስመመርመር ሥልጣን ስተሰጠው ሴሳ አካል አስፈላጊውን ትሕዛዝ ይሰጣል፤

- 6. In collaboration with pertinent bodies, registers societies, non-governmental religious institutions organizations and established on the basis of non-profit making and work in the region, by ensuring their legalities; supervises and revokes their registration in collaboration with concerned bodies;
- 7. With out prejudice to the provisions stipulated from sub-articles 1 up to 6 hereinabove, **regarding criminal affairs**:
- A) Save the powers vested to the public prosecutors' of the regional revenues authority by other laws, being noticed prior to the office, if there is a criminal investigation commenced by the police that is fallen under the jurisdiction of regional as well as the federal courts, follows up and guides the legality of the investigation process; causes the submission of report on the commenced criminal investigation to be completed appropriately;
- B) May order discontinuation or restart of discontinued investigation on the basis of public interest or when it is clearly known that there could be no criminal liability; ensures the investigation is conducted in accordance with the law; gives the necessary instruction to the police or other organs which have vested power to investigate crimes related to these activities;

- ሐ) በምርመራ መዛግብት ጥናትና ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ላይ ከፖሊስ በኩል ተፈላጊውን ድጋፍ ሲጠይቅ ይችላል፣ በወንጀል መዛግብት ላይ የተሰጡ የዓቃቤ-ሕግና የፍርድ ቤት ውሳኔዎችን ለሚመለከተው ፖሊስ ያሳውቃል፣ የወንጀል ምርመራ መዛግብትን አስመልክቶ በየደረጃው ዓቃብያነ-ሕግ በተሰጡ ውሳኔዎች ላይ በፖሊስ የሚቀርቡ ቅሬታዎችን ተቀብሎ ያጣራል፣ ውሳኔዎችን ይሰጣል፤
- መ) በየደረጃው የሚገኝ ዓቃቤ ሕግ በትይዩ ባሎት ፍርድ ቤቶች ጉዳዮችን በከሳሽነት ይዞ የመከራከር መብቱ እንደተጠበቀ ሆኖ በስር ዓቃብያነ-ሕግ የተሠጡ የክስ አያስቀርብም ውሳኔዎችን ይመረምራል፣ ግድፌት ያጋጠመው እንደሆነም ወዲያውኑ እንዲታረም ያደርጋል፣ የተጠናቀቁ የምርመራ መዛግብትን ከማስረጃ እና ከሕግ አንፃር መርምሮ የአያስከስስም ውሳኔ ይሰጣል፤
- w) የእጅ ተፍንጅ ወንጀሎች ተፈፅመው ሲገኙ በተፋጠነ ሥነ-ሥርዓት ውሣኔ የሚያገኙበትን መንገድ ያመቻቻል፣ ለዚህም ከፖሊስና ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ተባብሮ ይሠራል፤
- ረ) ለወንጀል ጉዳይ ምስክሮች በወቅቱ መጥሪያ እንዲያደርስና ምስክሮችንም ወደ ፍርድ ቤት እንዲያቀርብ ለፖሊስ ትእዛዝ ይሰጣል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘውም የዓቃቤ ሕግ ምስክሮች ተገቢውን ጥበቃ እንዲያገኙ ያደርጋል፤

- C) May seek support from the police in the process of giving decision on an investigation file; informs the relevant police about decisions given on files of criminal case by the public prosecutor and court; receives and gives decision on appeals presented by the police against decisions given at different level of the public prosecutors;
- D) Without prejudice to the right of public prosecutors at different levels to litigate in the parallel courts having the issues in the sense of accuser, checks on the no-proceeding decisions passed by the subordinate public prosecutors; causes an immediate correction to be taken if it encounters defect; renders the no-proceeding decision after reviewing the completed investigation files in terms of evidence and law;
- E) Facilitates the ways in which flagrant offences might be decided in an accelerated procedure where same is found being executed; and to this end, works in collaboration with the police and other bodies pertaining thereto;
- F) Instructs the police so that it may serve summons to the witnesses of criminal cases on time and produce same to the courts; accords the appropriate protection to the witnesses of public prosecutor, as deemed as necessary;

- ሰ) የጥፋተኝነት ድርድር እንዲካሄድ ይወስናል፣ ድርድር ያደርጋል፣ አጣራጭ የመፍትሄ እርምጃ እንዲወሰድ ይወስናል፣ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
- ወንጀሎችን በተመለከተ ለክልሉ ገቢዎች ባለስልጣን በሴሳ ሕግ የተሰጠው የአቃቤ-IP G ሕፃነት ሥልጣን **እንደተጠበቀ** የክልሱን መንግሥት በመወከል በወንጀል ጉዳዮች ክስ ይመሰርታል፤ ይከራከራል፣ **ለ**ህዝብ ጥቅም አስፈላጊ ሆኖ ሲ*ያገኘ*ው ክስ ያነሳል፤ የተነሳ ክስ እንዲቀጥል ያደርጋል፤ ሆኖም ጉዳዩ በልዩ ሁኔታ ክልሳዊ ይዘት ያለው ሆኖ ሲ*ገኝ ርዕ*ሰ-መስተዳድሩን በማማከር ክስ ስለሚነሳበት ሁኔታ መመሪያ ያወጣል፤
- ቀ) ፍርድ ቤቶች በወንጀል ጉዳይ የሚሰጧቸው ትዕዛዞች ውሳኔዎችና መፈፀማቸውንና *መ*ከበራቸውን ወይም ይከታተሳል፣ ሳይፈፀሙ ከቀሩ አፈባዐጣቸው ሕግን ያልተከተለ ከሆነም በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ለሰጠው ፍርድ ቤት በማመልከት የአርምት እርምጃ **እንዲወሰድ ያደር***ጋ*ል፤

- G) Determines guilty plea, conducts plea bargaining, decides alternative actions to be taken, follows the implementation thereto;
- H) Without prejudice to the prosecutorial power vested to the regional revenues authority concerning crimes committed on tax in another law, institutes and litigates criminal charges by representing the regional government, withdraws charge when found necessary in the interest of the public, resumes withdrew charge; however issues a directive concerning the withdrawal of cases having regional interest with the consultation of the head of the regional government;
- I) Follows the implementation and enforcement of judgments and orders given by courts under criminal case, applies to the court that gave judgments and orders and makes corrective measures to be taken where they have not been implemented or their implementation is contrary to law;

- በ) በፍርድ ቤት የሚወሰኑ የወንጀል ቅጣቶች በአማባቡ ሕንዲፈፀሙ ለማድረማ የሚያስችሉ ሥርዓቶችን ያደራጃል ወይም መደራጀታቸውን ያረጋግጣል፤
- ተ) የሞት ቅጣት ውሳኔዎችን ለኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፓብሊክ ፕሬዚደንት ያቀርባል፣ አፈፃፀማቸውን ይክታተሳል።

#### 8. የፍትሐብሔር ጉዳዮችን በተመሰከተ፡-

- ሀ) የክልሱ ህዝብና መንግሥት መብቶችና ጥቅሞች ህጋዊ ወኪል በመሆን ይደራደራል፣ ይከራከራል፣ ያስከብራል፣ እንዲከበሩ ያደርጋል፣ የሚከበሩበትን ሂደት ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤
- ሰ) የክልሱ መንግሥት ተቋጣት ሀብትና ንብሬት ያለአማባብ እንዳይባክንና እንዳይመዘበር ተገቢውን ክትትልና ቁጥጥር ያደር ጋል፤
- ሐ) ይህንን አዋጅ ተከት**ሎ** በሚወጣ ደንብ በማ.ወሰነው መስረት ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር በክልሱ መንግሥት ፕሮጀክቶች ላይ የውል ዝግጅትና ድርድሮችን ያካሂዳል፣ የክልሱ መንግሥት መስሪያ ቤቶችና PUHA መብትና ጥቅም ይጎዳል ሲያምን ብሎ ሰነዶች ዝፇጅትና ወይም ድርድር ያደርጋል የሚመለከታቸውን አካላት ያማክራል፤

- J) Organizes or ensures the establishment of systems for the proper execution of criminal punishments imposed by the court of law;
- K) Presents death penalty decisions to the President of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, follows the execution.

#### 8. Regarding Civil Matters:

- A) Negotiates, litigates, enforces, causes enforcement, follows and controls the process of enforcement within the regional government offices by acting as an agent of rights and interest of the public and regional government;
- B) Makes the necessary pursuit and supervision in order not the regional state's institutions resource and property to be wasted and rifled;
- C) Based on the regulation to be issued following this proclamation, advises and participates with concerned bodies in contract preparation and negotiation of regional government projects; negotiates or advises concerned bodies in other contract preparation when it believes that the regional government institutions and public right and interest could be affected;

- መ) ከክርክር በፊት፣ በክርክር ወቅት ሕንዲሁም ከክርክር በኋላ አስፈላጊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ለመንግስት መስሪያ ቤቶች ምክር ይሰጣል፣ አቅጣጫዎችን ያሳያል፣ በሕግ መሰረት ውሳኔዎችን ያስፈፅጣል፤
- *w*) ከስር *አቃብያነ-*ሕግ በሚላኩለት ወይም በሚቀርቡለት የፍትሐብሄር መዛማብት አይቀርብም ውሳኔዎችን ላይ የክስ ይሰጣል *እንዲሁ*ም የስር *አቃ*ቤ-ሕግ ውሳኔ ላይ ቅሬታ ሲቀርብለት በሰጠው አነሳሽነት ውሳኔውን ወይም በራሱ ወይም መርምሮ ያወናል፣ ይሽራል ተሰዋጭ ትዕዛዝ ይሰጣል፤
- ረ) በየደረጃው ያለ ዓቃቤ ሕግ በትይዩ ባሎት ፍርድ ቤቶች በከሳሽነት ወይም በተከሳሽነት ጉዳዮችን ይዞ ሕንዲከራከርና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም ደረጃውን ሳይጠብቅ ጉዳዩን ተረክቦ ሕንዲሟገት ያደር ጋል፤
- ስ) ዝርዝሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም ወደፊት በሚወጣ ደንብ ወይም መመሪያ የሚወሰን ሆኖ የክልሱ መንግሥት መስሪያ ቤቶች አንደኛው ከሴላው ጋር ያልተግባቡባቸው የፍትሐ-ብሔር ጉዳዮች ያጋጠሙ እንደሆነ እርስ በርስ በማደራደር የመጨረሻ ውሳኔ ላይ እንዲደርሱ ይረዳል፣ አፈባጸሙን በቅርብ ይከታተላል፤

- D. Before or during as well as after litigation, gives advice on necessary issues to the government institutions; shows directions; and causes the execution of decisions based on laws;
- E. Gives a no-proceeding decisions on the civil files referred from or submitted by subordinate public prosecutors; as well confirms, reverses or varies the decision given after reviewing it when a complaint is presented to the office or by its own initiation on decisions rendered by subordinate public prosecutor;
- F. Causes public prosecutors at different levels to litigate in parallel courts as plaintiff or defendant and do the same without maintaining the hierarchy when it is found necessary.
- G. The particulars to be determined by a regulation or directive issued for the implementation of this proclamation, when civil disputes arise between the regional government institutions, supports to reach its ultimate settlement through a negotiated deal and follows up the execution of the decision closely;

- ሽ) ጠባያቸው ምክንያት በልዩ 8146 ነገረ-ሬጅ ካሳቸው የራሣቸው መሥሪያ የልማት ቤቶችና ድርጅቶች ውጭ ያሉትን የመንግሥት መስሪያ ክልላዊ ቤቶች በመወከል በፌደራልና กกลล የዳኝነት ቤቶች፣ በማናቸውም ፍርድ ሰሚ አካል ወይም የሽምፃልና *ጉ*ባኤ *ፊት* ይመሠርታል፣ ሲክሰሱም መልስ ክስ ይሰጣል፣ ይደራደራል፣ ይከራከራል፤
- ቀ) በልዩ ሁኔታ የራሣቸው ነገረ-&ጅ ያላቸው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና የልማት ድርጅቶች ተከራካሪ በሚሆኑባቸው የፍትሐብሔር ክሶችና የመብት ጥያቄዎች ዙሪያ የክትትልና ቁጥጥር ስራዎችን ያክናውናል፣ የሕግ ድጋፍ ሲጠየቅ እንዛ
- በ) በሕግ ከተወሰነው የገንዘብ መጠን በላይ በሆኑ ጉዳዮች የህብረት ሥራ ማህበራትን በመወከል ሲከሱም ሆነ ሲከሰሱ ይከራከራል፣ ይደራደራል፣ ሕንዳስፈላጊነቱ ሴሎች የሕግ ድ*ጋ*ፎችን ይሰጣል፤

- H) Representing the regional government institutions and public development enterprises with the exception of those having their own legal officers because of the special characteristic of their duties, institutes civil proceedings; defends the suit and carry out pleadings in the federal and regional courts, in any judicial tribunal or assembly of elders as well negotiates on the case;
- I) Undertakes pursuit and supervision in which regional government institutions and public development enterprises having their own legal officers in a special way are involved as parties thereto with respect to civil claims and proceedings; provide assistance, upon request for legal support to thosefor;
- J) Institutes civil actions, pleas and negotiates on behalf of cooperative societies above the financial amount to be determined by law, as well as, render other types of legal support, as may be necessary;

ድርጊት ከባድ ተ) በወንጀል ጉዳት የደረሰባቸውንና **73**HA ከፍለው መከራከር የማይችሉ አቅም የሴላቸው ሰለባዎች፣ PIPS የአደጋ ተጋላጭ ህጻናት፣ ድሀ ሴቶች፣ አካል ጉዳተኞች፣ *አፈጋውያን*፣ አይ ቪ/ኤድስ የኤች തഗഗ ህሙማንን ወክሎ በድርድር በክልሱ ፍርድ ቤቶችና በሌሎች የዳኝነት **አካላ**ት ዘንድ ክስ በመመስፈትና በመከራከር **ሕ**ነዚ*ሁ* ወገኖች ካሣ *እንዲያገኙ*ና ፍተሐብሔር ነክ ጥቅሞቻቸው እንዲከበሩ ያደርጋል፤

ቸ) በክልሱ መንግሥት መስሪያ ቤቶችና በሌሎች ድጋፍ በሚያስፈልጋቸው የህብረተ-ሰብ ክፍሎች መካከል በሚነሱ የፍትሐብሔር ክርክሮች ጉዳዩን በድርድር ለመፍታት ጥረት ያደርጋል፤ በድርድር መፍታት ካልተቻለ የመንግሥት መስሪያ ቤቶችን ጉዳይ ይዞ ይከራከራል።

### 9. የሕግ ምክር፣ ማርቀቅና ማጠቃለል በተመለከተ፡-

ሀ) ከክልሉ መንግሥት ተቋጣት የሚመነጨ የሕግ ሀሳቦችን ተቀብሎ ረቂቅ አዋጆችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ያዘጋጃል፣ በሴሎች አካላት ተዘጋጅተው ሲቀርቡለት ጥራታቸውን ጠብቆ ያበለጽጋል፤ K) Having represented those victims with a heavy injury as the result of criminal act who cannot afford to carry out litigation cost, vulnerable children, poor women, persons with disabilities, the elderly, patients of HIV/AIDS, cause such parties to obtain compensation and have their civil interests respected through negotiation or instituting actions and conducting pleadings in the regional courts and other judicial organs;

L) Endeavors to resolve the case, when civil pleas arise between the regional government institutions and societal sections that need support, if the effort is failed through negotiation, it pleas on behalf of the government institutions.

# 9. Regarding Legal Advising, Drafting and Compilation:

A. Prepares draft proclamations, regulations and directives receiving legal proposals initiated by the regional government institutions; enriches with qualified legal drafting standards when same are presented to it by other organs;

- አካላ*ት* V) በክልሱ ውስጥ የተለያዩ የሚያዘጋጿቸው የሕፃ ረቂቆች ከሕ1-መንግሥቱም ሆነ ከክልሉና ከፌዴራል መንግሥቱ ሕግጋት ጋር የተጣጣሙ ስለ መሆናቸው ይከታተላል፣ ጉዳዩ በቀጥታ ለሚመለከታቸው ክፍሎች *መ* ያዊ አስተያየት ያቀርባል፤
- ሐ) የክልሱ መንግሥት ሕጎች ተግባራዊ መደረጋቸውን እና አተገባበራቸውም ወጥነት ያለው መሆኑን ያረጋግጣል፣ እንዲሁም የክልሱ መንግሥት አስፈጻሚ መስሪያ ቤቶች ሥራቸውን በሕግ መሰረት ማከናወናቸውን በቅርብ ይከታተላል፤
- መ) በሥራ ላይ ያሉትን የክልሱን ሕጎች በየጊዜው *እያጠ*ና ወይም በሌሎች *እያ*ስጠና የሚሻሻሉበትን የውሳኔ ሃሳብ መንግሥት በማዘ*ጋ*ጀት ለክልሱ *ስማሻሻያዎ*ቹ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም በማዘ*ጋ*ጀት የሚያስፈልጉትን ረቂቆች ጉዳዩ ለሚመለከታቸው የሥልጣን አካላት *አቅርቦ ያስ*ጸድ*ቃ*ል፤

  - ረ) ዓቃብያነ-ሕግ ስለ ሥራቸው ያላቸውን አመለካከት፤ እውቀትና ክህሎት በተከታታይና በየደረጃው ለማሳደግ ይቻላቸው ዘንድ ተገቢውን የአቅም ግንባታ እንዲያገኙ ያደር ጋል፤

- B) Follows up the consistency of legal drafts which are prepared by different organs in the region with the constitution as well as the regional and federal laws; provides legal opinion to the concerned bodies;
  - C) Ensures the implementation of laws enacted by regional government and the consistency of their implementation; and follows up the institutions of executive regional government perform their activities in accordance with the law;
  - D) By conducting legal studies periodically or cause to be studied by others, submits recommendations to the regional government to reform laws of the region under enforcement; upon permission, it causes the necessary draft laws get approved by the appropriate authorized organs;
  - E) Advises the regional government institutions regarding legal matters;
  - F) Makes the public prosecutors get the necessary capacity building continously and enables to upgrade their attitude, knowledge and skill in relation to their work at all levels;

- ሰ) የሕግ የበላይነትን ለማረ*ጋ*ገጥ ለክልሉ መንግሥት ባለሥልጣናት፣ ሴሎች ተሿሚዎች፣ የህዝብ ተመራጮች፣ ሠራተኞች ሕንዲሁም የግሉ ዘርፍ ተሳታፊዎች ሕንዳስፈላጊነቱ የንቃተ-ሕግ መርሀ-ግብሮችን ያዘ*ጋ*ጃል፣ ይሰጣል ወይም ሕንዲሰጥ ያደር*ጋ*ል፤
- ሽ) የክልሱንና በክልሱ ውስጥ ተፈጻሚነት ያላቸውን የፌደራል መንግሥት ሕግጋት የማሰባሰብና የማጠቃሰል ሥራዎችን ያከናውናል።

#### 10. ሰብዓዊ መብቶችን በተመስከተ፡-

- ሀ) የሰብዓዊ መብት ጥሰትን በተመለከተ የሚቀርቡ አቤቱታዎችንና ቅሬታዎችን ይመሬምራል፣ ሕንዲመረመሩ ያደር ጋል፤
- ለ) የክልሉ መንግሥት መስሪያ ቤቶች እቅድ የሰብዓዊ መብት ጉዳዮችን ያካተተ ስለ መሆኑ በቅርብ ይከታተላል፣ይደግፋል፤
- ሐ) ነፃ የሕግ ድ*ጋ*ፍ አሰጣጥ ስትራቴጂዎችን ይቀርፃል፣ አሬፃፀጣቸውን ይከታተሳል፣ በመስኩ የሚሰጣሩ አካላትን ያስተባብራል፤

- G) Prepares legal awareness programs, provides or causes to be provided legal awareness, where necessary, to officials, other appointees, elected officials and employees of the regional government and actors of private sector with the view to ensure observance of rule of law;
- H) Carries out consolidation and compilation laws of the region and federal laws which are applicable in the region.

#### 10. Regarding human rights:

- A) Investigates or causes to be investigated complains and grievances concerning on violation of human rights;
- B) Closely follows up and supports whether the regional government institutions are mainstreaming human rights issues in their plans;
- C) Designs strategy for provision of free legal aid; follows up the implementation of same and coordinate bodies engaged in the sector;

- OD) ጉዳዩ ከ**ሚ**መ**ለ**ከታቸው አካላት 20 ደረጃ የወጣው በመተባበር በፌደራል መብት የድርጎት የብሔራዊ ሰብዓዊ ያስውን መርህ-ግብር በክልሱ ውስጥ ተፈፃማታት ይከታተሳል፤ በክልል-አቀፍ ደረጃ የሚሆኑትን ወገኖች ナケナる *እንቅስቃሴዎች* አማባብ ያስተባብራል፤ ሳሳቸው አካሳት ሪፖርት ያቀርባል፤
- W) በፖሊስ ጣቢያና በማረሚያ ቤት ፕበቃና ቁጥጥር ሥር ያሉ ሰዎችን ይጎበኛል፣ አያያዛቸውና ቆይታቸው በሕግ መሰረት መከናወኮን ያፈጋግጣል፣ ሕንዲሁም ሕግን ተላልፈዋል በተባሉ ሰዎች ላይ በሕግ መሰረት ሕርምጃዎችን ይወስዳል ወይም ሕንዲወሰዱ ያደርጋል፤
- ህብረተሰብ ሰብአዊ መብቶቹንና 4) የክልሱ **ግ**ዴታዎቹን በውል ተገንዝቦ ሕግ አክባሪና ዘይዎች አስከባሪ **ሕንዲሆን** በተለያዩ ትምህርት የሰብአዊ መብትና የንቃተ-ሕግ አካላትን የተሰማሩ ይሰጣል፣ MCA *እንቅስቃሴዎች ያስተባብራል*፤
- ሰ)ኢትዮጵያ ያፀደቀቻቸው ወይም የተቀበለቻቸው ዓለም አቀፍና አህጉራዊ የሰብዓዊ መብት ስምምነቶች በክልሉ ውስጥ ያሳቸውን ተፈጻሚነት ይከታተሳል፤

D) In collaboration with concerned bodies, follows up the applicability of the national human rights action plan prepared at federal level; coordinates actions of participants in regional-wide; and reports to pertinent bodies;

- E) Visits persons under custody at police stations and correction centers, ensures their handling and stay is carried out in accordance with the law; take measures or cause measures to be taken based on the law against people who are found to have transgressed the law;
- F) Gives legal awareness training for the society of the region, through various means, so as to respect and enforce the human rights and duties; coordinates the concerned bodies operating in the sectors;
- G) Follows up the applicability of international and continental human right conventions ratified or adopted by Ethiopia, in the region;

- ሽ) እንደ ስርአተ-ጾታና ኤድስ ያሉ ዘርፈ-ብዙና ለአደ*ጋ ተጋ*ሳጭ የሆኑ የህብረተ-ሰብ ክፍሎችን ያካተቱ የሰብአዊ መብት ተግባራትን ያከናውናል፤
- ቀ) ሰብዓዊ መብትን የሚመለከቱ ፕሮጀክቶችን ያስተባብራል፣ ይደግፋል፣ ይከታተሳል፤
- በ) *ጉዳ*ዩ ከሚ*መ*ለከታቸው አካላት በኩል ጥያቄ ሲቀርብለት ሀገሪቱ የተቀበለቻቸውን የሰብአዊ መብት ስምምነቶች ብሔራዊ የአፈፃፀም ሪፖርት በማዘ*ጋ*ጀት ረገድ ይተባበራል፣ ያግዛል፤

#### 11. የጠበቆች አስተዳደርን በተመለከተ፡-

- ሀ) በክልሱ ፍርድ ቤቶች ደረጃ የጥብቅና አባልግሎት ስሚሰጡ ጠበቆች በሕግ መሠረት ፊቃድ ይሰጣል፣ ያድሳል፣ ያግዳል፣ ይሰርዛል፤
- ሰ) የጠበቆችን አንልግሎት አሰጣጥ ይከታተሳል፣ ይቆጣጠራል፤
- PIPT ድሀ የህብረተ-ሰብ ስአደ*ጋ* ተ*ጋ*ሳጭ ክፍሎችን ፍትሕ የማግኘት መብት ለማስከበር የግል የጠበቆች തഗഗ ጠበቆችን፣ ማህበራትን ልዩ ፈቃድ የሲቪል የጥብቅና ያሳቸውን ማህበራት በማስተባበር ነፃ የሕፃ ድ*ጋ*ፍ *እንዲያገኙ ያ*ደር*ጋ*ል።

- H) Carries out human right activities on multisectoral and vulnerable groups such as gender and AIDS;
- I) Coordinates, supports and follows up projects regarding human rights;
- J) When request is submitted from the concerned organs, coordinates and supports in the preparation of national implementation report on human right conventions adopted by the country.

# 11. Regarding Administration of Advocates:

- A) License, renew, suspend, or revoke the license granted to advocates practicing in courts at regional level based on the law;
- B) Follows up and controls the service delivery of advocates;
- C) By having coordinated the private advocates, advocate associations and civil societies with a special professional license thereof, facilitates conditions whereby the poor and vulnerable groups of the community are provided with legal aid free of charge.

#### 12. የሰነዶች ምዝንባና ማረ*ጋገ*ጥን በተመ**ለ**ከተ፡-

- υ) በክልሉ ውስጥ የሰነዶችን ሕ*ጋ*ዊነት ያረ*ጋ*ግጣል፣ ይመዘግባል፤
- ስ) በተጭበረበረ ሰነድ ወይም ያስአግባብ የተረ*ጋገ*ጠና የተመዘገበ ሰነድ በሚገኝበት ጊዜ ይህንት ያግዳል፣ ያጣራል፣ ያለ አግባብ ተሰጥቶ ሲ*ገኝ*ም ይሠርዛል።

### 13. የአንልግሎት አሰጣጥ፣ የቅሬታ ማስተናገጃና ስነ-ምግባር ክትትልን በተመለከተ፡-

- ሀ) ቅድሚያ የሚሰጣቸውን የደንበኞች ፍላጎቶች በጥናት በመሰየት የአገልግሎት አሰጣጥ ስልት ይቀይሳል፤
- ሰ) በ<mark>ግልም ሆነ በወል የሚቀርቡ</mark> ቅሬታዎችንና ጥቆጣዎችን ተቀብሎ ያጣራል፣ ፍትሐዊ ውሳኔዎችን ይሰጣል፤
- ሐ) ይህንን አዋጅና በሥራ ላይ ያሉ **ሴሎች ሕ**ጎችን በመተላለፍ የዲሲፕሲን ጥፋት በፌጸመ የየደረጃው *አቃብያነ*-ሕፃና ጠበቆች ላይ **እንደተ**ንቢነቱ በአቃብያነ-ሕግ አስተዳደርም 1P7 በጠበቆች የዲሲፕሊን *ጉ*ባኤ*ዎች* ፊት የዲሲፕሊን ክስ ይመሰርታል፣ ይከራከራል፤

# 12. Regarding Document Registration and authentication:

- A) Ascertains the legality of documents or registers documents in the region;
- B) Suspends, examines when a forged or improperly authenticated document is found registered as well cancels when the document is given inappropriately.

# 13. Regarding Service Delivery, Grievance handling and Ethics Supervision:

- A) Devises a system of service delivery by identifying the prioritized customers' interests through study;
- B) Examines grievances and complaints presented individually or collectively as well renders fair decisions;
- C) Institutes a disciplinary charge and pleas on public prosecutors and advocates, found at different levels, before public prosecutors' administration council or the advocates' discipline councils respectively, who committed disciplinary faults infringing this proclamation and other existing laws;

- መ) ከዲሲፕሲን ውሳኔዎች *ጋ*ር በተያያዘ ዓቃብያነ-ሕግንና ጠበቆችን አስመልክቶ መስሪያ ቤቱ በሰጣቸው ውሳኔዎች ላይ ለመደበኛ ፍርድ ቤቶች በሚቀርቡ የይግባኝ ጉዳዮች ላይ መልስ ይሰጣል፣ ፍርድ ቤት ቀርቦ ይክራክራል፤
- ሠ) የመስሪያ ቤቱ አንልግሎት አሰጣጥ፣ የቅሬታ አቀባበልና የስነ-ምግባር ደንቦችና መመሪያዎች በሁሉም ባለሙያዎችና ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ዘንድ ተንቢውን ግንዛቤ አግኝተው በአግባቡ እንዲተንበሩ ለማስቻል ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በቅንጅት ይሰራል፤
- ረ) በመስሪያ ቤቱ ውስጥ የሰውጥ ፕሮግራሞችን ገቢራዊነትና የክልሱን ፍትሕ ሥርዓት ማሻሻያ ፕሮግራም ውጤታማነት በቅርብ ይከታተላል።
- 14. አስፈላጊ ሆኖ ሲ*ገኝ ሥ*ልጣንና ተማባራቱን አስቀድሞ በሚዘፈ*ጋ* የአፈፃፀም፣ የክትትልና ድ*ጋ*ፍ አሰጣጥ ሥርዓት መሠረት ለሴሎች የክልሱ መንግሥት አካሳት በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል፤
- 15. በሕግ መሰረት የንብረት ባለቤትና የይዞታ ባለመብት ይሆናል፣ ውሎችን ይዋዋላል፣ በራሱ ስም ይክሳል፣ ይከሰሳል፣
- 16. ዓሳማዎቹን ስማስፈፀም የሚረዱትንና በሌሎች ሕጎች የተሰጡትን ተዛማጅ ተግባራት ያከናውናል፡፡

- D) Gives response for appealing cases lodged to regular courts on decisions rendered by the office regarding disciplinary cases of public prosecutors' and advocates, and pleas in a court;
- E) Works in coordination with the concerning bodies to enable the service delivery of the institution, grievance handling and code of conduct regulations and directives be realized and implemented properly by all professionals and supporting stuffs;
- F) Follows up closely the implementation of transformation programs of the office and the effectiveness of regional justice system reform programs.
- 14. May transfer its powers and duties, as may be necessary, to other regional government bodies based on pre-determined system of execution, follow up and support through delegation.
- 15. Owns and possesses property, enters into contracts, sues or be sued in its own name based on law.
- 16. Carries out related activities that assist to achieve its objectives and duties given by other laws.

#### 7. የመስሪያ ቤቱ አቋም

የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከተሱት አካላት ይኖሩታል፡-

- 1. በርዕሰ-መስተዳድሩ የሚሾምና ሹመቱ በክልሱ ምክር ቤት የሚፀድቅ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ፤
- 2. የተሰያዩ የስራ ዘርፎችን ይመሩ ዘንድ በጠቅሳይ ዐቃቤ-ሕጉ አቅራቢነት በርዕሰ-መስተዳድሩ የሚሾሙ ምክትል ጠቅሳይ ዓቃብያነ-ሕግ፤
- 3. *የክልሱ ዓቃብያነ-ሕግ አስተዳ*ደር *ጉ*ባኤ፤
- 4. *እንዳ*ስፈላጊነቱ የሚደራ**ጁ ሴሎች የ**ስራ ክፍሎች፤

#### 8. የጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉ ሥልጣንና ተማባር

1. ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕጉ የክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በመሆን በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 መሰረት ለመስሪያ ቤቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፣ መስሪያ ቤቱን ይመራል፣ ያስተዳድራል።

#### 7. Organization of the Office

The regional office of attorney general, pursuant to this proclamation, has the following organs:

- An Attorney General appointed by the regional council up on recommendation by the Head of Government;
- 2. Deputy Attorney Generals appointed by the Head of Government through the submission of the attorney general of the region to lead various work divisions;
- 3. The council of the regional public prosecutors administration;
- 4. Other work sections organized as deemed as necessary.

# 8. Powers and Duties of the Attorney General

1. The Attorney General shall be the head of the Regional office of Attorney General; implements powers and duties given to it pursuant to article 6 of this proclamation; leads and administers the office.

- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ስር የሰፈረው አጠቃሳይ አነ*ጋገ*ር ሕንዴተጠበቀ ሆኖ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉ የሚከተሉት ዝርዝር ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦
  - ሀ. ወንጀልና ፍትህ-ብሄር-ነክ ክሶችን አስመልክቶ በተሻሻለው የክልሉ ሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 237/2008 ዓ.ም ሕና በሌሎች ሕጎች ለኮምሽነሩ ተሰጥተው የነበሩትን ሥልጣንና ተግባራት ተረክቦ በሥራ ላይ ያውላል፤
  - ስ. በፇብር ሕና ታክስ ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎችን በተመለከተ በክልሉ ጢዎች ባለሥልጣን የሚተዳደሬው አቃቤ-ሕግ አጣርቶ የክስ አይቀርብም ውሳኔ የሰጠባቸውን ወይም የወንጀል ክስ መስርቶ ባካሄዳቸው ክርክሮች ያስንኛቸውን ውጤቶች ይክልሳል፣ አስፈላጊ UG. ሲያገኘውም ክርክሩ በተዋረድ የተካሄደባቸውን መዛማብት አስቀርቦ የተፈጸመ ስህተት ቢኖር ጉዳዩ ሕንደገና *እንዲንቀ*ሳቀስና ሥልጣን ባለው ፍርድ ቤት *እንዲታረም ያደርጋ*ል፤
  - ሐ. በክልሱ ዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደር ጉባኤ የተዘ*ጋ*ጀውን ሬቂቅ የዓቃብያነ-ሕግ መተዳደሪያ ደንብ ለክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት ያቀርባል፣ ሲወድቅም ተግባራዊ ያደር*ጋ*ል፤

- 2. Without prejudice to the generality of Sub-Article (1) of this Article, the attorney general shall have the following particular powers and duties:
  - A. Exercises the powers and duties with regard to criminal and civil matters obtained from the commissioner that were given under the revised regional ethics and anti-corruption commission proclamation no. 237/2016 and other laws;
  - B. Revises the no-proceeding decisions given or the results of criminal charges litigated by public prosecutors administered under the regional revenue authority regarding crimes committed on tax; and as may be as necessary when an error is found, by causing files to be presented that are decided at different levels, it may cause the case to be seen again and the mistake be corrected after the cases are pleaded before an authorized court;
  - C. Presents the draft public prosecutors' administration regulation prepared by the regional public prosecutors' administration council to the council of regional government and implements same upon approval;

- መ. የየደረጃውን ዓቃብያነ-ሕግ በዚሁ የዓቃብያነ-ሕግ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት ይሾጣል፣ ያስተዳድራል፣ ያሰናብታል፤
- ፈ. ድጋፍ ሰጪ ሥራተኞችን በክልሎ ሲቪል ሰርቪስ ሕግጋት መሠረት ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤
- ሰ. የመስሪያ ቤቱን ረቂቅ ስትራቴጃዊ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በስራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
- ሽ. ለመስሪያ ቤቱ በተፈቀደለት በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሰረት ገንዘብ ወጪ ያደር*ጋ*ል፣ ሂሳቡን ያንቀሳቅሳል፤
- ቀ. ክሶስተኛ ወንኖች *ጋ*ር በሚደረጉ ማንኙነቶች ሁሉ መስሪያ ቤቱን ይወክላል፤
- በ. የመስሪያ ቤቱን የሥራ አፈጻጸምና የፋይናንስ ሪፖርቶች ሕያዘ*ጋ*ጀ በየጊዜው ለክልሉ መንግሥት ያቀርባል፤
- ተ. በሕግ የሚሰጡትን ሴሎች ተዛማጅ ተግባራት ያከናውናል።

- D. Appoints, administers and dismisses the public prosecutors at different level in accordance with the regulation issued by the council of public prosecutor administration.
- E. Revokes, alters, varies or modifies or approves the decisions of deputy attorney generals and other public prosecutors or refers the case for reexamination or revision by the one that has given the decision;
- F. Hires, administers and dismisses supporting staff in accordance with the regional civil service legislations;
- G. Prepares the draft strategic plans and budget of the office; and implements same upon approval;
- H. Effects payment or operates the finance in accordance with the budget approved and work program of the office;
- I. Represents the office in dealings with third parties;
- J. Periodically presents performance and financial reports of the office by preparing same to the regional government;
- K. Performs other related activities given to him by law.

3. ጠቅላይ ዓቃቤ ሕጉ ለሥራ ቅልጥፍናና ውጤታማነት ባስራስገው መጠን ከሥልጣንና ተግባራቱ ከፊሱን ስምክትል ጠቅላይ ዓቃብያነ-ሕግ፣ ለየአርከት ዓቃቢያነ-ሕግና ለሴሎች ሥራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል።

#### 9. ስለ ምክትል ጠቅላይ ዓቃብያነ-ሕግ

መስሪያ ቤቱ ለስራው አስፈላጊ ሆኖ በሚገኝ መጠን ከአንድ በላይ ምክትል ጠቅላይ አቃብያነ-ሕግ ይኖሩታል።

### 10. የምክትል ጠቅሳይ ዓቃብያነ-ሕግ ሥልጣንና ተግባር

ምክትል ጠቅሳይ ዓቃብያነ-ሕግ ተጠሪነታቸው ስጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉ ሆኖ፡-

- 1. ለመስሪያ ቤቱ የተሰጡትን ስራዎች በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕጉን ያግዛሉ ፤
- 2. የየተመደቡባቸውን የስራ ዘርፎች ይመራሉ፣ ይቆጣጠራሉ፤
- 3. በጠቅላይ *ዓቃ*ቤ-ሕ*ጉ* ተሰይተው የሚሰጧቸውን ተግባራት ያከናውናሉ፤
- 4. ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉ በማይኖርበት ወይም ስራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜና ሁኔታ እርሱን ተክተው ይሰራሉ፤

3. Delegates part of his powers and duties to deputy attorney generals, public prosecutors at different levels and other employees to the extent necessary for efficient and effective performance of the activities of the Regional Attorney General.

#### 9. Deputy Attorney Generals

The office shall, as may be as necessary to the extent of the workload, have more than one deputy Attorney Generals.

### 10. Powers and Duties of the Deputy Attorney Generals

Being accountable to the Attorney General, the Deputy Attorney Generals:

- Assist the attorney general in planning, organizing, leading and coordinating works given to the office;
- 2. Lead and control division of works to which they are assigned;
- 3. Perform specific duties given to them by the Attorney General;
- Work on behalf of the attorney general when the later is absent or in a situation unable to carry out his duties;

- 5. ለሥራ ቅልጥፍናና ውጤታማነት ባስፈለጋቸው መጠን ከሥልጣንና ተግባሮቻቸው ከፊሱን ለዓቃብያነ-ሕግና ለሴሎች ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፉ ይችላሉ።
- 6. ከዚህ በሳይ በንኩስ አንቀጽ (4) ስር የሰልረው አጠቃሳይ ድንጋኔ ቢኖርም ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉ በተሰይ የጽሁፍ ውክልና ካልሰጠ በስተቀር እርሱ በማይኖርበት ወይም ስራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜና ሁኔታ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉን ተክቶ የሚሰራው በሹመት ቀደምትነት ያሰው ምክትል ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ ይሆናል።

#### 11. ከሹመት ስለመነሳት

ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕጉና ምክትል ጠቅሳይ ዓቃብያነ-ሕግ በክልሱ ርዕሰ-መስተዳድር ውሳኔ በሹመት ከያዙት ሀሳፊነት ሲነሱ ይችሳሉ።

#### 12.ስስ ዓቃብያነ-ሕግ ሹመትና አስተዳደራቸው

- 1. የየደረጃው ዓቃብያነ-ሕግ ሹመት ከዚህ በታች የተመለከቱትን መስፌርቶች መሰረት በማድረግ የሚፈፀም ይሆናል፡-
  - ሀ. እድሜው 18 ዓመት ወይም ከዚያ በሳይ የሆነና ኢትዮጵያዊ ዜግነት ያለው፤
  - ስ. ስሕገ- መንግሥቱ፣ ስሕገ- መንግሥታዊ ሥርዓቱና ስሕግ የበሳይነት ታማኝና ተገገር የሆነ፤
  - ሐ. ለሕዝብ አንል ኃይነት የቆመ፤

- 5. May delegate part of their powers and duties to public prosecutors and other employees, to the extent necessary, for efficient and effective performance of activities.
- 6. Without prejudice to the general provision stipulated under Subarticle (4) of this Article, in the absence of the Attorney General, without giving delegation, the senior Deputy Attorney General shall represent and perform the duties of the Attorney General.

#### 11. Removal from Position

The Attorney General and the Deputy Attorney Generals may be removed from their position by the decision of the head of regional government.

# 12. The Appointment and Administration of Public Prosecutors

- 1. The appointment of public prosecutors at each level shall be implemented based on the following criteria:
  - A. 18 years old or above and an Ethiopian nationality;
  - B. Loyal and obedient to the Constitution, Constitutional Order and Rule of Law;
  - C. Dedicated to serve the public;

- መ. በስነ-ምግባሩ የተመሰገነና በሚኖርበት አካባቢ በሀብረተ-ሰቡ ዘንድ መልካም ስም ያተረፌ፤
- ሥ. ለስራው አስፈላጊ የሆነ የትምህርት ዝግጅት ያለውና በሙያው በቂ ክህሎት ያዳበረ፤
- ሬ. በዘርፉ የሚሰጠውን የቅድመ-ሥራ ሥልጠና በሚ*ገ*ባ ተከታትሎ በስኬታማነት ያጠናቀቀ፤
- ሰ. የዓቃቤ ሕፃ አገልግሎት የሚጠይቀውን ኃላፊነት የመወጣት ቁርጠኝነት ያለውና፤
- ሽ. ዓቃቤ-ሕግ በሚሰጣቸው ውሳኔዎች ሳይ አሱታዊ ተጽዕኖ ከሚያሳድሩ ሁኔታዎች ገለልተኛ የሆነ።
- 2. ዐቃብያነ-ሕግ የሚተዳደሩበት ሁኔታ የክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ ተክትሎ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

#### 13.ስስ ክልሱ ዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደር ጉባኤ

- 1. ተጠሪነቱ በክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ በኩል ለርዕሰ-መስተዳድሩና ለክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት የሆነ ክልል-አቀፍ የዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደር ጉባኤ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2. የጉባኤው አባላት ጥንቅር፣ የአሠራር ሥነ-ሥርዓትና ሴሎች ዝርዝር ጉዳዮች በክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይደነገ*ጋ*ሉ፡፡

- D. Ethically praised and got good reputation by the community he resides in;
- E. Having the necessary educational background for the work and who developed sufficient skill in the profession;
- F. Successful completion of preservice training given for the sector;
- G. Having commitment to undertake the responsibility that public prosecution demands; and
- H. Being impartial from conditions that may influence decision making of public prosecutors.
- 2. The condition of public prosecutors administered shall be determined by a regulation to be issued by the council of regional government following this proclamation.

# 13. The Council of the Regional Public Prosecutors Administration

- 1. Being accountable to the head of government and the council of regional government through the regional Attorney General, a regional wide council of regional public prosecutors administration is established under this proclamation.
- 2. The composition of the council, working procedures and other particulars shall be determined in a regulation to be issued by the council of regional government.

- 3. የክልሱ *ዐቃ*ብያነ-ሕግ አስተዳደር *ጉ*ባኤ የራሱ ጽህፊት ቤት ይኖረዋል።
- ዓቃብያነ-ሕግ የክልሱ አስተዳደር ጉባኤ የዓቃብያነ-ሕግን ሹመት፣ ዝውውር፣ የዕሬፍት የአገልግሎት 11003 E ሥነ-ምግባር፣ 2H. F አደረጃጀት፣ መዋቅር፣ ደመወዝ፣ ጥቅማ ጥቅምና የመሳሰሉ ጉዳዮችን ያካተተ ረቂቅ ደንብ አዘ*ጋ*ጅቶ በጠቅላይ ዓቃቤ-ሕጉ በኩል ለክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት የማቅረብና የማስወሰን うへんりか ይኖርበታል።

#### ክፍል ሶስት

#### ስለ ዐቃብያነ-ሕግ ነፃነትና ተጠያቂነት

#### 14. የዓቃብያነ-ሕግ የሙያ ነፃነትና ተጠያቂነት

- 1. የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ይህንን አዋጅ ተከትሎ ወደፊት የሚያወጣው የአሠራር መመሪያ እንደተጠበቀ ሆኖ ዓቃብያነ-ሕግ ከማናቸውም የፖስቲካ ድርጅት ነፃና ገለልተኛ በመሆን ሥራቸውን በሙሉ ነፃነት ያከናውናሉ።
- 2. የየደረጃው ዓቃብያነ-ሕግ በሕግ መሠረት የተሰጣቸውን ሥልጣንና ተግባር በማከናወናቸው ምክንያት ለሚደርስ ጉዳት የግል ተጠያቂነት አይኖርባቸውም።

- 3. The council of the regional public prosecutors administration shall have its own office.
- 4. By preparing a draft regulation which includes the public prosecutors' appointment, transfer, leave, years of service, code of ethics, organization, structure, salary, benefits and similar matters, the council of the regional public prosecutors administration shall have the responsibility to present and cause to be determined by the regional government council via the attorney general.

# Part Three Independence and Accountability of Public Prosecutors

# 14. Professional Independence and Accountability of Public Prosecutors

- 1. Without prejudice to a directive to be issued by the regional office of attorney general following this proclamation, the public prosecutors shall carry out their duties being independent and impartial from any political organization.
- 2. Public prosecutors, at each level, shall not be held personally accountable for damages caused as a result of performing their power and duty in accordance with law.

3. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (2) ስር የስፈረው ድንጋጌ ዓቃብያነ-ሕጉን በሥራ አፈፃፀምም ሆነ በሥነ-ምግባር ረገድ ለሚያሳዩት ጉድስት በሕግ ከመጠየቅ አያድናቸውም።

#### 15. ተጠሪነት

- 1. የዓቃብያነ-ሕግ የበሳይ *ኃ*ሳፊ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕ*ጉ* ነው፡፡
- 2. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) ስር የሰፈረው አጠቃሳይ ድን*ጋጌ* እንደተጠበቀ ሆኖ እ*ያንዳንዱ* ዓቃቤ-ሕግ ከርሱ ቀጥሎ ለሚገኘው የበሳይ ሀሳፊ ተጠሪነት ይኖርበታል።

#### 16. አቤቱታ የማቅረብ መብት

- 1. ዓቃቤ-ሕግ በሚሰጠው ውሳኔ ላይ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ሰው በየደረጃው ለሚገኙ የዓቃቤ-ሕግ ኃላፊዎች አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው።
- 2. አቤቱታ የቀረበለት ኃላፊም ጉዳዩን በአፋጣኝ አጣርቶ ውሳኔ የመስጠት ግዴታ አለበት።
- 3. አቤቱታ የቀረበለት ኃላፊ ጉዳዩን ለማጣራት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው አግባብ ያላቸውን ባለሙያዎች የሚያካትት ኮሚቴ ሲያቋቁም ይችላል።
- 4. አቤቱታውን የመረመረው ኃላፊ የሕግና የማስረጃ ምክንያቱን በመጥቀስ በበታች ዓቃቤ ሕግ የተሰጠውን ውሳኔ ሰማንድ፣ ለመለወጥ፣ ለማሻሻል፣ ለመሻር፣ ለማጽደቅ ወይም ጉዳዩን አስቀድሞ ወደ መረመረው ክፍል መመለስ ይችላል።

3. The provision stipulated in Sub-article (2) of this Proclamation shall not guarantee the legal accountability of public prosecutors for defects in their work performance and ethics.

#### 15. Accountability

- **1.** The Attorney General shall be the head of the Public Prosecutors.
- **2.** Without prejudice to the general provision stipulated in Sub-article (1) of this Article, every public prosecutor shall be accountable to his immediate superior.

#### 16. Right to Lodge Complaint

- Any person who has grievance against the decision of public prosecutor has the right to lodge complaint to superior public prosecutor at different levels.
- 2. A superior who received complaint shall expeditiously investigate and give decision.
- 3. A superior who received complaint, when he finds necessary, may form a committee containing relevant professionals to investigate the case.
- 4. A superior who considered the complaint may suspend, vary, modify, revoke or approve the decision of the subordinate prosecutor or remand the case to the section that saw the case previously by stating his legal and factual reasons.

#### 

- 1 ማንኛውም ሰው በክልሉ ጠቅላይ ዐቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር ውስጥ የሚወድቅ ሆኖ መታረምና ወይም መስተካከል አለበት የሚለው ጉዳይ ወይም ተፈጽሟል የሚለው የሕግ ወይም የስነ-ምግባር ጥሰት ያጋጠመው ሕንደሆነ በማናቸውም መንገድ ለመስሪያ ቤቱ ወይም በስሩ ለሚገኙ የተዋረድ አካላት ለማቅረብ ይችላል።
- 2 የክልሱ ጠቅላይ ዐቃቤ-ሕግም ሆነ የተዋረድ አካላቱ የቀረቡላቸውን ጥቆጣዎች፣ ቅሬታዎችና አስተያየቶች የሚቀበሱባቸው፣ የሚያጣሩባቸው፣ የሕርምት ሕርምጃዎችን የሚወስዱባቸውና ይህንጉ ለሕብረተ-ሰቡ የሚገልጹባቸው የአገልግሎት አሰጣጥ፣ ቅሬታ ማስተናገጃና የስነ-ምግባር መከታተያ ክፍሎች ይኖሯቸዋል።

#### 18. ሕዝባዊ ተጠያቂነት

- 1. የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባሩን በሚያከናውንበት ወቅት ሕዝባዊ ተጠያቂነትና የሕዝብ ተሳትፎን ማረ*ጋገ*ጥ አለበት።
- 2. የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ከዚህ በታች የተመለከቱት የህብረተ-ሰብ ክፍሎች የሚሳተፉበት የሕዝብ መድረክ በየሩብ ዓመቱ ያመቻቻል፡-
  - ሀ. በጠቅሳይ ዓቃቤ ሕጉ የተመረጡ ሕዝባዊ አደረጃጀቶች፣ የንግድ ማህበራት፣ የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት፣

# 17. Right to Inform or Present Suggestion

- Any person may inform or present suggestion to the regional office of Attorney General or its subordinate organs, in any way, on any matter which falls under the power and duty of the office which he believes that should be corrected and rectified or if he encountered a commission of a legal or an ethical violation.
- 2. The regional office of Attorney General as well as its subordinate organs shall lay down service delivery, grievance handling and ethics supervisory sections whereby information, complaints and suggestions are received, investigated and corrective measures are taken so as to notify the public.

#### 18. Public Accountability

- 1. The regional office of Attorney General shall ensure public accountability and public participation when conducting its powers and duties.
- 2. The regional office of Attorney General shall prepare a public forum quarterly whereby the following sections of the society participate:
- A) community organizations, business organizations and charitable organizations and associations selected by the Attorney General;

- ለ. ባለድርሻ አካላት፤
- ሐ. አስፈላጊነታቸው በክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ ሕግ የታመነባቸው ሴሎች ግለሰቦች ወይም ሕ*ጋ*ዊ ሰውነት ያላቸው ወገኖች።
- 3. ሕዝባዊ መድረኩ በክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የሥራ አፈባፀም ላይ በሚታዩ ዋና ዋና ችግሮችና ክፍተቶች፣ የሥነ-ምግባር ጉድስቶች፣ ስትራቴጃዊና ዓመታዊ ዕቅዶች፣ ሕንዲሁም የዕቅድ አፈባፀም ሪፖርቶች ላይ ውይይቶችን ያካሂዳል።
- 4. መስሪያ ቤቱ ከሕዝባዊ መድረኩ በተገኙ አስተያየቶችና ግብዓቶች መሠረት ተገቢውን ማጣራት ያደርጋል፣ የሕርምት ወይም የማስተካከያ ሕርምጃዎችን ይወስዳል፣ የደረሰበትን ውጤትም ለሕዝባዊ መድረኩ ያሳውቃል።

- B) Stakeholders;
- C) Other individuals or legal entities which are believed to be important by the Regional Attorney General.
- 3. The public forum shall discuss the major problems and gaps observed on the performance of the regional office of Attorney General, ethical defects, strategic and annual plans and reports on performance of plan.
- 4. The Office of Regional Attorney General shall conduct investigation based on the opinion and inputs, takes corrective actions or rectifies and informs the public forum about the status.

### *ክፍል አራት* ልዩ ልዩ ድ*ጓጋጌዎች*

#### 19. ስስ በደት

የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ከክልሱ መንግሥት በሚመደብለት በጀት ይተዳደራል።

#### 20. የሂሳብ መዛግብት

- 1. የክልሉ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብትን ይይዛል፡፡
- 2. የመስሪያ ቤቱ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብም ሆነ ንብረት-ነክ ሰነዶች በክልሉ ዋና አዲተር መስሪያ ቤት ወይም እርሱ በሚሰይማቸው አዲተሮች በየዓመቱ ይመረመራሉ።

#### 

የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት በፌደራሱ መንግሥት አዋጅ ቁጥር 943/2008 ዓ.ም አንቀጽ 20 መሰረት የተቋቋመው የፌደራል ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ *መስሪያ* ቤትና የክልል *ዓቃ*ቤ ሕግ ተቋጣት የበላይ አመራሮች የ*ጋ*ራ ምክር ቤት አባል በመሆን በፍትሕ ዘርፉ የጋራ በሆኑና ተመሳሳይነት ባላቸው ጉዳዮች አሰራራቸውና አፈፃፀማቸው ውጤታማ፣ ላይ ቀልጣፋና ወጥነት **እንዲሆን** ስማድረግ ያስው በማውጣት የሚያስችል የጋራ ሪቅድ *ገ*ቢራዊ ያደርጋል።

### Part Four Miscellaneous Provisions

#### 19. Budget

The regional office of Attorney General shall be administered by budget allocated by the Regional Government.

#### 20. Books of Account

- The regional office of Attorney General shall keep complete and accurate books of account.
- 2. The books of accounts and financial documents of the office shall be audited annually by the regional office of the Auditor General or by an auditor designated by it.

# 21. Mobilizing Through Issuance of Common Plan

The Regional Office of Attorney General, being the member of the Joint Council of the senior management of the Federal Attorney General Office and the Regional Public Prosecutor Institutions established based on Article 20 of the Federal State Proclamation No. 943/2016, implements by issuing common plan on joint and similar matters of the justice sector to make their performance effective, efficient and uniform.

#### 22. ስለ ፖሊስ ሀሳፊነት

- 1. ማንኛውም የፖሊስ አባል በዓቃቤ-ሕግ የተሰጠውን ግልጽና ሕጋዊ ውሳኔ ወይም ትእዛዝ የማክበርና የመፈጸም ግዴታ አለበት፡፡
- 2. ማንኛውም የፖሊስ አባል የዓቃቤ ሕግን ግልጽና ሕ*ጋ*ዊ ትሕዛዝ፣ መመሪያ ወይም ውሳኔ ተቀብሎና አክብሮ ያልፌጸመ እንደሆነ አግባብ ባለው ሕግ መሰረት ይጠየቃል።

#### 23. የመተባበር ማኤታ

የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤትና ዓቃብያነ-ሕጉ NHLV አዋጅና በሌሎች ሕጎች የተሰጧቸውን ሥልጣንና ተማባራት በሚያከናውኑበት ጊዜ ትብብር የተጠየቀ ማንኛውም ሰው ከአቅም በሳይ ያልሆነና በራሱ ሳይ አደ*ጋ* የማያስከትልበት እስከሆነ ድረስ የመተባበር ግዴታ አለበት።

#### 24. የወንጀል ተጠያቂነት

- 1. የክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤትና ዓቃብያነ-ሕጉ የሚሰጡትን ውሳኔ ወይም ትሕዛዝ ያሳከበረ ወይም ለመፈጸም ፌቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ ማንኛውም ሰው ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀሳል ሕስራት ወይም ከብር 3000 በማይበልጥ የ7ንዘብ መቀጮ ይቀጣል፡፡
- 2. የክልሉ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤትና ዓቃብያነ-ሕጉ ሥራቸውን በነፃነት ሕንዳያከናውኮ ጣልቃ ገብቶ ያሰናከለ ማንኛውም ሰው ከአንድ ዓመት በማያንስና ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽጉ ሕስራት ይቀጣል።

#### 22. Responsibility of the Police

- 1. Any member of the police shall have the duty to respect and execute a clear and legal decision or order given by the public prosecutor.
- 2. Any member of the police who fails to accept and respect to execute the clear and legal order, instruction or decision of the public prosecutor, shall be held liable in pertinent law.

#### 23. Obligation to Cooperate

Whoever requested to cooperate with the Regional Office of Attorney General and Public Prosecutors in the execution of their powers and duties; shall have an obligation to cooperate unless beyond his capacity and cause danger against him.

#### 24. Criminal Liability

- Whoever fails to respect or found to be reluctant to enforce the decision or order of the regional office of Attorney General and public prosecutors; shall be punished with simple imprisonment not exceeding one year or fine not exceeding Birr 3000.
- 2. Whoever interferes to obstruct the work of the Regional Office of Attorney General and public prosecutors not to perform independently shall be punished with rigorous imprisonment not less than one year and not exceeding five years.

#### 25. መብቶችና ማኤታዎችን ስለማስተሳለፍ

- መንግሥት 1. በተሻሻለው የክልሱ አስፈባሚ *ማ*ቋቋ*ሚያ* ፣ አካላ*ት ሕንደገ*ና ማደራጃና መወሰኛ አዋጅ ቁጥር ስልጣንና ተማባራት 230/2008 ዓ.ም እና በሌሎች ሕጎች ለክልሎ ፍትሕ ቢሮ ተሰጥተው የነበሩ ስልጣንና ተግባራት በዚህ አዋጅ መሠረት እንዳዲስ ስተቋቋመው የክልሱ ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ተሳልፈዋል።
- 2. በተሻሻለው የክልሉ ሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና <u>ኮሚሽን እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ</u> ቁጥር 237/2008 9.90 ሕና በሌሎች ሕጎች ስሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን ተሰጥቶ የነበረው የዓቃቤ-ሕግነት ሥልጣን NH.v አዋጅ መሰረት ስተቋቋመው የክልሱ ቤት ጠቅሳይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ተሳልፏል።
- 3. የብሔራዊ ክልላዊ መንግሥቱን አስፈጻሚ አካላት ለማቋቋምና ስልጣንና ተግባራቱን ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ሕንደገና ለማሻሻል በወጣው አዋጅ ቁጥር 254/2010 ዓ.ም ሕና በሴሎች ሕጎች ለክልሱ ንግድ ቤሮ ተሰጥቶ የነበረው የዓቃቤ-ሕግነት ሥልጣን በዚህ አዋጅ መሰረት ለተቋቋመው የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ተላልፏል።

#### 25. Transfer of Rights and Duties

- 1. The powers and duties given to the Regional Justice Bureau under Reestablishment, Organization and Determination of their Powers and Duties of the Regional State Proclamation No. 230/2016 and other laws are hereby transferred to the newly established Regional Office of Attorney General pursuant to this proclamation.
- 2. The prosecution power given to the Ethics and Anti-corruption Commission under its Revised Regional Re-establishment Proclamation No. 237/2016 and other laws is hereby transferred to the Regional Office of Attorney General established pursuant to this proclamation.
- 3. The prosecution power given to the Regional Trade Bureau under Proclamation No. 254/2018 issued to Reamend the National Regional State Executive Organs Establishment and Determine their Powers and Duties, and other laws is hereby transferred to the Regional Office of Attorney General established pursuant to this proclamation.

4. ዝርዝሩ ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም ወደ ፊት በሚወጣ መመሪያ የሚደነገግ ሆኖ የክልሱን ንበ ዎች ስማቋቋምና ባለሥልጣን *ሕንደገና* ስልጣንና ተግባራቱን ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 164/2002 ዓ.ም ሕና በሴሎች ሕጎች የዓቃቤ-ሕግነት ለባለስልጣት የተሰጠው ሥልጣን ባለበት ሁኔታ የሚቀጥል ሲሆን የባለስልጣ፦ *አቃ*ቤ-ሕፃ የወንጀልም የፍትህ-ብሄር ጉዳዮችን አስመልክቶ ያከናወናቸውን ተግባራት ከዋና **ዳይሬክተ**ሩ በተጨማሪ OH.V አዋጅ መሰረት አዳስ ጠቅሳይ ስተቋቋመው የክልሱ ዓቃቤ-ሕፃ መስሪያ ቤት ሪፖርት ማድረግ አለበት።

### 26. ስለተሻሩና ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

- 1. የተሻሻሰው የክልሉ መንግሥት አስፈፃሚ አካሳት እንደገና ጣቋቋሚያ፣ ጣደራጃና ስልጣንና ተግባራት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 230/2008 ዓ.ም አንቀጽ 24 በዚህ አዋጅ ተሽሯል፡፡
- 2. ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተሰመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተሸፈኑት ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

#### 27. የመሽጋገሪያ ድንጋኔዎች

1. ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በስራ ላይ የነበሩ የዓቃቤ-ሕግ ተቋማት አመራሮችና ሠራተኞች በዚህ አዋጅ መሠረት የሚደረገውን ሽግግር በማሳካት የመተባበርና የመደገፍ ሀላፊነት አሰባቸው።

4. Whereas, the power of prosecution given to the regional Revenue Authority under Proclamation 164/2010 Issued to Re-establish Determine its Powers and Duties of the Authority and other laws shall continue to be applicable, the details being determined by a directive to be issued for the implementation of this proclamation, the public prosecutor of the authority shall report, besides the Director General, regarding criminal as well as civil cases to the Regional Office of Attorney General established pursuant to this proclamation.

#### 26. Repealed and Inapplicable Laws

- 1. Article 24 of the Revised Regional State Executive **Organs** Re-establishment, Organization and Determination of their Powers and duties Proclamation No. 230/2016 is hereby repealed by this proclamation.
- 2. Any legislation, regulation, directive or customary practice inconsistent with this proclamation, may not apply on matters provided thereof.

#### 27. Transitory Provisions

1. The leaders and employees of the prosecution institutions that were functional before the issuance of this proclamation shall have the responsibility to cooperate and support for the successful accomplishment of the transition pursuant to this proclamation.

- 2. ጉዳዩን በተመለከተ ቀደም ሲል በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ወጥተው አስካሁን ሲሰራባቸው የቆዩ ደንቦች፣ በክልሉ ፍትሕ ቢሮ፣ በንግድ ቢሮም ሆነ በክልሉና በፌደራሉ ሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽኖች የወጡ መመሪያዎችና ማጉዋሎች በሌሎች አዳዲስ ደንቦች፣ መመሪያዎችና ማንዋሎች እስኪተኩ ድረስ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥላል።
- 3. በክልሱ ፍትህ ቢሮ፣ ንግድ ቢሮ፣ እንዲሁም በሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና ኮሚሽን አማካኝነት ተቀጥረው በሥራ ላይ የሚገኙና ተፈላጊውን መስራርት አሟልተው በዚህ አዋጅ መሰረት አዲስ ወደ ተቋቋመው የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት የሚዛወሩ ዓቃብያነ-ሕግ በዚህ አዋጅ መሠረት በዓቃቤ-ሕግነት እንደተሾሙ ተቆጥረው ሥራቸውን ይቀጥላሉ።

### 28. በሕንፕልፕል ሳይ ስሳሉና ሕልባት ስሳሳንኙ ጉዳዮች

1. በክልሱ ጠቅሳይ ቤት *ዓቃ*ቤ-ሕፃ መስሪያ ሥልጣን ሥር የሚወድቁ ሆነው ነገር 73 በክልሱ ንግድ ቢሮና በሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና <u> ኮሚሽን፣ ተይዘው በመታየት ላይ ያሉ የወንጀልና</u> የፍትሐ-ብሔር ጉዳዮች ይህ አዋጅ ከሚጸናበት ቀን ጀምሮ ባሉት የስድስት ወራት ጊዜ ውስጥ የክልሱ ጠቅሳይ 0ቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት እስከ.**ረ**ከባቸው ድረስ በተጀመሩበት አካኋን መታየታቸውን ይቀጥላሉ፤ በነዚህ መስሪያ ቤቶች የሚሰሩ ዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደርም ባሰበት ሁኔታ **ሕየተከናወነ ይቆያል**፡፡

- 3. The applicability of existing regulations that were issued by the regional government council, and directives and manuals issued by the regional justice bureau, trade bureau as well as the regional and federal Ethics and Anti-corruption Commissions shall continue until they are replaced by other newly regulations, directives and manuals.
- 4. The public prosecutors employed and working for the Regional Justice Bureau, Trade Bureau as well as Ethics and Anticorruption Commission who are transferred to the Regional Office of Attorney General upon satisfying the criteria shall be considered as public prosecutors appointed pursuant to this Proclamation and continue their work.

#### 28. Pending Issues

1. Criminal and Civil Cases falling under the jurisdiction of the regional office of attorney general, but pending in the hands of Regional Trade Bureau and Ethics and Anti-corruption Commission shall continue to be conducted in a manner they were started until the office takes them within six months and the administration of the public prosecutors working under the aforementioned institutions shall continue thereof.

- 2. ለነባሩ የዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደር ጉባኤ ቀርበው በመታየት ላይ ያሉ የዲሲፕሊን ጉዳዮች ይህ አዋጅ ከሚጸናበት ቀን ጀምሮ በአዋጁ መሠረት ወደ ተቋቋመው አዲሱ የዓቃብያነ-ሕግ አስተዳደር ጉባኤ ተላልፈዋል።
- 3. በክልሱ ንግድ ቢሮም ሆነ በሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና ኮሚሽን ስር የሚንኙ የዓቃቤ-ሕግ መዛግብት፣ ሰነዶች፣ ውሳኔ የተሰጠባቸው መዛግብት፣ በክርክር ላይ ያሉ ንብረቶችና ሕንዚህን የመሳሰሉ ሴሎች ጉዳዮች በዚህ አዋጅ ወደ ተቋቋመው የክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ይዛወራሉ።

#### 29. ደንብ የማውጣት ስልጣን

የክልሱ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ ሰማስፈፀም የሚያስፈልጉትን ደንቦች ሲያወጣ ይችላል።

#### 30. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

- 1. የክልሱ ጠቅላይ ዓቃቤ-ሕግ መስሪያ ቤት ይህንን አዋጅና በአዋጁ መሰረት የሚወጡትን ደንቦች በተሟላ አኳቷን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉትን ዝርዝር መመሪያዎች ሲያወጣ ይችላል።
- 2. መስሪያ ቤቱ በየጊዜው የሚያወጣቸውን የተለያዩ የማስፌጸሚያ መመሪያዎች ሰፌ ስርጭት ባላቸው ኃዜጦች ሕንዲታተሙና በብዙ*ኃን መገ*ናኛ ዘኤዎች ለህዝብ ሕንዲስራጩ ሊያደርግ ይችላል።

- 2. Disciplinary cases against public prosecutors pending under public prosecutors' administration council shall be transferred to the newly established council since the effective date of this proclamation in accordance with this Proclamation;
- 3. The files, documents, dead files, seized properties and other related matters of prosecution found under the Regional Trade Bureau as well as Ethics and Anti-corruption Commission shall be transferred to the Office Of Attorney General.

#### 29. Power to Issue Regulation

The Regional Government Council may issue regulations necessary to implement this proclamation.

#### **30.** Power to Issue Directive

- 1. The Regional Office of Attorney General may issue directives to fully implement this proclamation and regulations to be issued following this proclamation.
- The office may publish the different periodically issued implementing directives in newspapers available in wide range of distribution and broadcast them through mass media.

#### 31.አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ *መንግሥት ዝክረ-ሕግ ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

> ባህርዳር፣ የካቲት 30 ቀን 2011ዓ.ም ንጹ አንዳር,ጋቸው የአማራ ብሔራዊ ክልል ፕሬዚደንት

#### 31. Effective Date of the proclamation

This proclamation shall enter into force since the date of its publication in the Zikre-Hig Gazette of the Regional State.

Done at Bahir Dar,
This 10<sup>th</sup> Day of March, 2019
Gedu Andargachew
President of the Amhara National Region